

Vyhodnotenie plnenia opatrení Protikorupčného programu VÚVH 2019-2023

Protikorupčný program VÚVH bol spracovaný a prijatý vedením VÚVH v auguste r. 2019 v súlade so schválenou Protikorupčnou politikou SR na roky 2019-2023 a s Metodickým odporúčaním Úradu vlády SR k riadeniu korupčných rizík. Protikorupčný program VÚVH poskytuje teoretický pohľad na vznik a predmet korupcie, na jej prejavy a predkladá východiská a faktory, ktoré ovplyvňujú realizáciu protikorupčnej politiky. V identifikovaných korupčných rizikách sú zohľadnené pracovné a osobné skúsenosti zamestnancov s výskytom a možnosťami korupčných rizík na pracoviskách. Cieľom riadenia týchto korupčných rizík je prijímať také opatrenia, ktoré zabezpečia odstránenie priestoru a príležitostí pre korupciu, ktorá môže mať nepriaznivý vplyv na činnosť, hospodárenie a dobré meno VÚVH ako organizácie pôsobiacej vo verejnom záujme. Problematiku prevencie korupčných rizík a vyhodnocovanie plnenia prijatých opatrení zaradili všetci vedúci pracovníci do programu pracovných porád podľa príkazu generálnej riaditeľky č. 3/2019.

V uplynulom období r. 2020 boli úlohy prijaté na elimináciu identifikovaných korupčných rizík splnené nasledovne:

a) Riziko korupcie pri poskytovaní informácií – zneužitie alebo neoprávnené poskytnutie informácií:

Všetky opatrenia, ktoré boli prijaté v súvislosti s rizikom korupcie pri poskytovaní informácií, ich zneužitím alebo neoprávneným poskytnutím sa priebežne realizujú a kontrolujú. Prístupové práva a ich rozsah do jednotlivých softvérov je poskytnutý len vybraným zamestnancom podľa pracovnej činnosti. Zabezpečený je systém zmeny hesiel. Postup určovania prístupových práv na jednotlivé úrovne siete NRL je detailne popísaný v Príručke kvality NRL a pravidelne je kontrolovaný externými a internými auditmi v rámci systému manažérstva kvality NRL. Zamestnanci dostávajú pravidelné upozornenia na hroziace bezpečnostné riziká, ako aj iné poučenia na rôznych úrovniach, sú poučení o bezpečnostných rizikách, o povinnostiach vyplývajúcich z osobitných predpisov a taktiež o možnosti vyvodenia sankcií za porušenie zákonných ustanovení (napr. porušenie povinnosti zachovávať mlčanlivosť o osobných údajoch je sankcionovateľné podľa § 104 ods. 1 zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov, neoprávnené nakladanie s osobnými údajmi podľa § 374 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona v znení neskorších predpisov, neoprávnený prístup do počítačového systému, neoprávnený zásah do počítačového systému, neoprávnený zásah do počítačového údajja, neoprávnené zachytávanie počítačových údajov, výroba a držba prístupového zariadenia, hesla do počítačového systému alebo iných údajov je sankcionovateľné v zmysle §§ 247 – 247d Trestného zákona).

Na základe pravidelného monitorovania a vyhodnocovania týchto opatrení nebolo zaznamenané žiadne hlásenie ako porušenie alebo neplnenie tohto opatrenia.

b) Riziko pri nakladaní s majetkom štátu – obchádzanie alebo nedodržiavanie zák. č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu :

Pri nakladaní s majetkom štátu sa postupuje prísne podľa ustanovení zák. č.278/1993 Z. z. o správe majetku štátu, podľa opatrení MŽP SR a internej smernice Správa majetku štátu a Obeh účtovných dokladov, ktoré zabezpečujú transparentnosť nakladania s majetkom štátu, obmedzujú možnosti vytvorenia korupčného prostredia a eliminujú možnosti vzniku rizika korupcie v tejto oblasti. Vyradovanie neupotrebitelného majetku štátu sa vykonáva na základe odporúčania vyradovacej a likvidačnej komisie, predbežného vyjadrenia MŽP SR a rozhodnutia generálnej riaditeľky o neupotrebitelnosti majetku štátu. Zverejňovaním zmlúv s účasťou VÚVH ako jednou zo zmluvných strán v Centrálnom registri zmlúv (CRZ), ako aj výkonom základnej finančnej kontroly pri každom právnom úkone, je zabezpečená transparentnosť a hospodárnosť finančných operácií. Korupčné správanie účastníkov zmluvy doteraz nebolo zaznamenané.

c) Riziko korupcie pri verejnom obstarávaní – netransparentnosť obstarávania, nevýhodná cena:

Pri verejnom obstarávaní tovaru, prác a služieb sa VÚVH riadi zákonom č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní, opatreniami MŽP SR, internou smernicou VO a zákonom o slobode informácií č. 211/2000 Z. z. (ustanoveniami o zverejňovaní faktúr, objednávok a zmlúv). Pred každým verejným obstarávaním je spracovaná predpokladaná hodnota zákazky a je vykonaná základná finančná kontrola, ktorá preveruje potrebu nákupu, výhodnosť ceny a transparentnosť obstarávania. Pri obstarávaní sa využíva najmä celoštátny elektronický kontraktčný systém a podlimitné a nadlimitné zákazky sú realizované elektronicky cez softvér JOSEPHINE. Tento softvér umožňuje len „on-line sprístupnenie ponúk“ cez PC, čím je zamedzené akémukoľvek manipulovaniu pri verejnom obstarávaní a je zabezpečená transparentnosť a hospodárnosť. Všetky zmluvy sú automaticky zverejňované v CRZ .

d) Riziko korupcie pri systémoch manažérstva kvality – uprednostňovanie zákazníkov, manipulácia s výsledkami:

Dodržiavaním požiadaviek systémov STN EN ISO 9001, STN EN ISO/IEC 17025 a STN EN ISO/IEC 17043 a pravidelným posudzovaním a kontrolovaním externým a interným auditom podľa Príručky kvality NRL sú eliminované korupčné riziká od príjmu vzorky až po protokolárne odovzdanie výsledkov zákazníčkovi. V sledovanom období neboli zaznamenané auditom žiadne nezhody a ani korupčné správanie zo strany zamestnanca alebo zákazníka.

e) Riziko korupcie pri primárnom posúdení nového infraštruktúrného projektu podľa článku 4.7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES – ovplyvňovanie zo strany investorov:

Počas sledovaného obdobia nedošlo k ovplyvňovaniu posudzovania ani k žiadnemu inému korupčnému správaniu zo strany investorov/žiadateľov o vydanie odborného stanoviska podľa §16a vodného zákona alebo zo strany iných zamestnancov. Žiadosti o posúdenie sú vedené v poradovníku, urgencie investorov sú evidované a vybavované telefonicky. So všetkými vypracovanými odbornými stanoviskami sú oboznámení vedúci pracovníci na všetkých stupňoch riadenia. V apríli 2021 vznikla Expertná skupina na posudky podľa článku 4.7 RSV, ktorou sa rozšíril okruh pracovníkov, ktorí spolupracujú na vypracovávaní odborných stanovísk, čo tiež prispieva k eliminácii prípadného ovplyvňovania zo strany investorov/žiadateľov.

f) Miera vystavenia pracovnej pozície korupčnému riziku:

Príslušní zamestnanci v jednotlivých oddeleniach sú vedúcimi pracovníkmi poučení o možných rizikách pri výkone pracovnej funkcie a predmetné pracovné pozície sú v zmysle systému kvality riadenia pravidelne sledované. Zásady bezúhonného konania sú zakotvené v Pracovnom poriadku. So zásadami protikorupčnej politiky sú zamestnanci oboznámení už pri nástupe do zamestnania. Nebolo zaznamenané žiadne porušenie protikorupčnej prevencie.

g) Výsledok rozhodovania ovplyvňovaný externou stranou:

Pravdepodobnosť ovplyvňovania rozhodovania externou stranou sa môže vyskytnúť pri agende verejného obstarávania tovaru, služieb a prác a pri agende posudzovania nového infraštrukturálneho projektu. Organizácia vykonáva svoju činnosť spravodlivo, čestne, transparentne, bezúhonne a v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ktoré sa vzťahujú na predmet jej činnosti. Prostredníctvom vedúcich pracovníkov pôsobí v tomto smere na všetkých zamestnancov a spolupracujúce organizácie, aby konali a rozhodovali nestranné a zdržali sa pri výkone práce vo verejnom záujme všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nestrannosť a objektívnosť konania v mene organizácie a tak poškodzovať jej dobré meno. V sledovanom období nebolo zaznamenané žiadne ovplyvňovanie externou stranou.

h) Neznalosť postupov protikorupčnej prevencie a boja proti korupcii:

Pravidelnou komunikáciou zamestnancov na pracovných poradách je zabezpečená informovanosť o možnostiach vzniku korupcie na pracovisku, o spôsobených morálnych a hospodárskych škodách pri práci vo verejnom záujme, o dôsledkoch nedodržovania protikorupčnej politiky, o možnostiach prevencie korupcie a podporuje sa aktivizácia protikorupčného správania zamestnancov a ochota odhaľovať korupciu. Zamestnanci sú oboznamovaní s internými protikorupčnými dokumentami, aktualizovaným Protikorupčným programom VÚVH a smernicou SSMK č. 25-19 Preverovanie oznámení o protispoločenskej činnosti a ochrana oznamovateľov.

i) Zapojenie rizikového obchodného partnera:

Obchodní partneri sú pravidelne kontrolovaní v Obchodnom registri, resp. na portáli Finančnej správy, v zozname neplatičov, v Registri partnerov verejného sektora ako aj v referenciách o výsledkoch verejného obstarávania, aby sa predišlo riziku dodávky nekvalitného tovaru alebo služieb, prípadne k neuhradeniu záväzkov zo strany odberateľov. Pri verejnom obstarávaní sú prednostne využívané elektronické systémy.

Na základe vyhodnotenia identifikovaných rizík sme prehodnotili významnosť jednotlivých rizík a prijali sme ako opodstatnené nové identifikované riziká z vykonaného prieskumu do aktualizovaného Protikorupčného programu VÚVH na roky 2021-2023.

Na záver konštatujeme, že v uplynulom období sa v našej organizácii nevyskytol ani náznak korupčného správania. Zamestnanci zastávajú pozíciu nulovej tolerancie korupcie a takú skúsenosť máme aj so spolupracujúcimi organizáciami.

Ing. Katarína Holubová, PhD.
generálna riaditeľka v. r.

Spracované: 16. 6. 2021